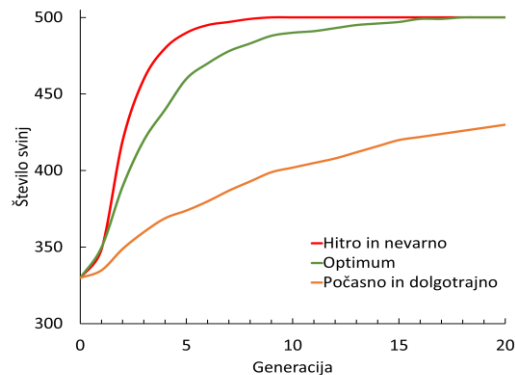

KAKO UPOŠTEVAMO INFORMACIJO O GENOTIPU?

Parjenje		Genotip potomca (%)			Plemenski podmladek	
Žival 1 x	Žival 2	NN	NP	PP	Merjasci	Mladice
NN x NN		100	0	0	priporočeno	priporočeno
NN x NP		50	50	0	priporočeno	priporočeno
NN x PP		0	100	0	odsvetovano	samoodgovorno
NP x NP		25	50	25	preveritev	preveritev
NP x PP		0	50	50	odsvetovano	preveritev
PP x PP		0	0	100	odsvetovano	odsvetovano
neznan x NN		?	?	0	preveritev	samoodgovorno
neznan x NP,PP		?	?	?	preveritev	preveritev

Pozorni moramo biti, da mutirane alele ne izločimo iz populacije prehitro ali počasneje.

Odbira na posamezno lastnost se je v preteklosti slabo odnesla, zato je pri odbiri potrebno, da se na podlagi izpolnjevanja vseh kriterijev določi kakovostni razred, ki je temelj za odbiro oziroma izločitev plemenskega podmladka.

Z namenom ohranjanja in rekonstrukcije pasme je pri izbiri plemenskih živali pomembno, da v odbiro zajamemo več kriterijev. Med vsemi zunanjimi lastnostmi prevladuje pravilna pasemska značilnost, noge, stoje, parklji, seveda pa tudi dobro razvito vime, kjer ima večji poudarek število funkcionalnih seskov, s katerimi bodo lahko zagotovile optimalen razvoj pujskov. Odbira se tudi mirnejši temperament, saj je med rejami veliko takšnih, ki imajo prasitve v kotcih s prosto svinjo ali živali v izpustih, pri čemer je do mirnih, manj agresivnih živali lažje dostopati.

Z namenom ohranjanja genetske pestrosti populacije pri odbiri upoštevamo tudi povprečno sorodstvo, merjen s koeficientom sorodstva, in inbriding, merjen s koeficientom inbridinga.

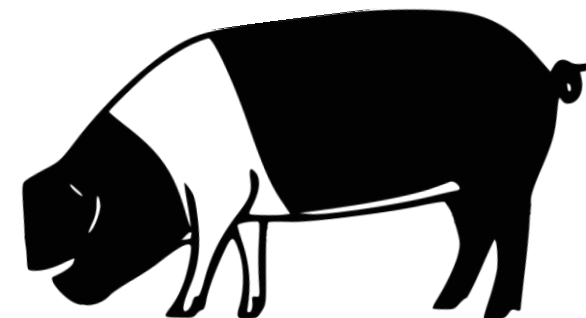
Za pasmo je prav tako značilna vsebnost in kakovost maščob, ki mesu daje sočnost, mehko in bogato aromo. Na kakovost mesa vpliva veliko kandidatnih genov, med katerimi je najpogosteje omenjena mutacija na RYR1 genu, katere genotip se upošteva ob odbiri plemenskega podmladka.

Pri odbiri plemenskih živali poleg vseh prejšnjih kriterijev upoštevamo tudi skupno plemensko vrednost (SPV). V napoved SPV je vključena napoved za velikost gnezda, število seskov, starost ob prvi prasitvi in doba med prasitvama, s katero bi naši pasmi povrnili sloves plodne pasme.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Oddelek za zootehniko

STRATEGIJA ODBIRE PLEMENSKIH ŽIVALI Z VPSELJAVO LASTNOSTI KAKOVOSTI MESA

Enota za prašičerejo

<https://agri.bf.uni-lj.si/Enota/>

Avgust, 2021

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja - Evropa investira v podeželje

SINDROM MALIGNE HIPERTERMIJE

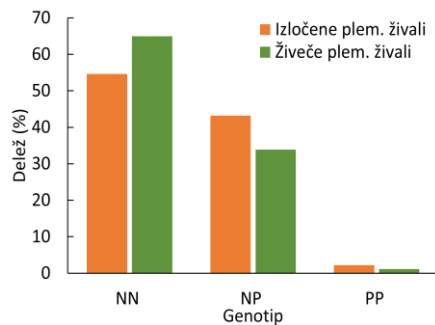
○ NAMEN

- proučitev stanja prisotnosti alele P na genu RYR1, ki povzroča bolezen z imenom **prašičji stresni sindrom (PSS)** ali **sindrom maligne hipertermije (SMH)**.

○ POSLEDICE

- večja občutljivost na stres in izgube rastočih prašičev,
- kakovost mesa (večja električna prevodnost in izceja, večja verjetnost za nastanek bledega, mehkega in vodenelega mesa),
- večja mesnatost in posledično manjša zamaščenost.

STANJE ALELE P V POPULACIJI PLEMENSKIH ŽIVALI

DEJAVNIKI STRESA

SOCIALNO OKOLJE

- vpliv vrstnikov v skupini
- premiki med skupinami
- transport

PREHRANA

- sestava krme
- količina krme
- pogostost krmljenja
- dodatek vlaknine
- dostop do krme

KLIMA

- temperatura
- vlaga
- prepah
- prah
- plini

OSKRBA ŽIVALI

- rejec
- uhlevitev
- biovarnostni ukrepi in zdravstven status

GENSKI ZAPIS

- dedovanje
- mutacije
- migracije v populaciji

PREDLOG KRITERIJEV ODBIRE

- Ocena funkcionalnih lastnosti
- Ocena pasemskih značilnosti
- Sorodstvo in inbriding
- Lastnosti kakovosti mesa
- Skupna plemenska vrednost
- Določitev kakovostnih razredov
  - (D, DO, R, T, P, K, KE, NT)

Seski									
abs.	NPV	SPV	Rang	Pas	Inbr.	SMH	Kat.	PLEME	
Merjasci: 2									
14	0.50	103.5	30.24	V	0.040				??
18	1.18	111.4	14.64	V	0.037	NN	D		✓
Stare svinje in mladičice: 19									
13	0.09	115.6	2.08	V	0.033	NN	D		✓
16	1.18	112.5	10.42	X	0.081	NN	P		✓
11	0.51	111.5	4.10	V	0.049	NN	DO		?
11	0.54	110.7	7.42	V	0.049	NN	DO		✓
14	0.50	109.8	21.91	S	0.059	NN	DO		✓
13	0.11	107.2	25.36	V	0.059	PP	K		X
14	0.83	103.1	34.69	B	0.151	NN	K		X
15	0.93	102.9	35.68	V	0.025	NN	R		✓
16	1.18	102.4	40.17	Š	0.033		P		?
12	0.06	101.1	41.63	P	0.049	NP	K		X
13	0.11	100.9	46.53	Š	0.057		R		?
14	0.87	100.5	47.17	V	0.057		R		?
				X	0.032				X
16	1.04	95.2	53.23	Č	0.025	NP	K		X
15				V		NP			??
14	0.64	88.2	59.23	V	0.058	NN	P		✓
		80.4	70.71		0.075				??
14	0.54	76.0	72.54	P	0.038	NN	K		X
16	0.99	70.0	87.66	V	0.135	NN	K		X

Za lažje predstavljanje predlagamo obarvanost pragov pri odbiri, pri čemer je zelena obarvanost zaželena, oranžna je sprejemljiva, rdeča pa neustrezna.